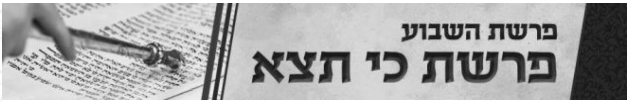

בעזרה"ת צ'ון תורני שכונ'י א-ת-ל-ה ש-ל-ה ת-נ-ה-ו

גליון 714

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

בפתח האהל

"כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך"
אומר רבינו ה'בן איש חי', נראה לי בסייעתא דשמיא, פרשה זו תרמוז על מצוות התשובה. אדם רואה שהנה ראש השנה, יום הדין, מתקרב. הוא אומר אוי ואבוי מה יהיה? יום הדין! אם ימצא אותי במצב שאני נמצא בו, לא יישאר ממני כלום. חייבים להשתנות, חייבים להתחדש, לבנות דרך חדשה, יותר טובה מהדרך שאני בה. לקדם את פני הדין של ראש השנה. צריך אדם צריך לדעת, העולם לא הפקר, יש דין ויש דיין. בראש השנה נידונים על המחשבה הכי קטנה, אין שום דבר שהולך בלי דין – כולם נידונים בסקירה אחת וכל אחד ואחד לחוד, על כל נקודה ונקודה, מעשה איש ומחשבותיו ודרכיו.

אז מה צריך לעשות? צריך לבנות בית חדש. כשיבוא הדין ויגיד איפה זה שהיה כל השנה פה, וראינו מה הוא היה עושה? יגידו לו – ההוא הלך, הבן אדם הזה הוא חדש, "כי תבנה בית חדש".

ובאמת כשהאדם עושה תשובה – הוא מתחדש, נהיה אדם אחר. כמו שאמר הרמב"ם (הלכות תשובה ב' ד') כשאדם עושה תשובה הוא אומר אחר אני, אני אדם אחר, זה לא אותו אדם שהיה. ההוא היה מתועב לפני השם, וזה האהוב, חביב. אז "כי תבנה בית חדש" רומז על מצוות התשובה.

"ועשית מעקה לגגך" אומר הבן איש חי, "גגך" זה המחשבה, זה הגג של האדם. "ועשית מעקה לגגך" – לך תעשה את התשובה מתוך הכרה והשקפת עולם ועוד, כפשוטו, "ועשית מעקה" – גדרים, סייגים. אדם שעושה תשובה, כיוון שהוא כבר נכשל בפעמים הקודמות, "כי יפול הנופל", הוא כבר היה שמה, הוא כבר נפל כמה פעמים, אז בקלי קלות יכול לחזור, ועבירה גוררת עבירה, ואתה בקלי קלות יכול לחזור למה שהיית. אז מה אתה צריך לעשות? גדרים וסייגים. זכותו הגדולה של רבינו תגן בעדינו ובעד כל ישראל ..

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

"ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו"
רבי אברהם אחי הגר"א, בספרו "מעלות התורה" כותב, כי יהודי הרוצה לעשות מעשה איסור, כגון לדבר לשון הרע, והוא מתגבר ונמנע מלדבר – מקיים בכך מצות עשה של 'ובערת הרע מקרבך', כך בכל עת שכובש את יצרו הרע – מקיים מצוה זו. הוא מעמיק ומביא על כך רמז בפסוק: "ובערת הרע מקרבך – וכל ישראל ישמעו ויראו". ה"חפץ חיים" זצ"ל סיפר על עצמו: בהיותי בחור צעיר, אש הקודש בערה בקרבי. לבי אמר לי: מה אתה ישן, הרי צריך להציל את כל העולם – שכולם יחזרו בתשובה ויהיו יהודים טובים! אבל בשלב מסוים התבוננתי במציאות וחשבתי – וכי יכול אני להציל את כל העולם?! הרהרתי והגעתי למסקנה שאכן את כל העולם אינני יכול. כיון שכך – החלטתי לכל הפחות שאת אנשי המדינה בה אני חי אציל. אבל המדינה גדולה מאד, ואחר כמה ימים הגעתי למסקנה כי הדבר אינו מעשי ולכל הפחות אציל את אנשי המחוז של עיירתי ראדין. שוב התבוננתי ושאלתי את עצמי – וכי אפשרי הדבר להצליח בשטחים כל כך נרחבים, עיירות ומחוזות? ! טוב – נכנעתי – אם זה לא יצליח, לכל הפחות אחזיר בתשובה את אנשי העיירה בה אני מתגורר – ראדין. פעלתי רבות להגיע למטרה הזו, שכל אנשי עיירתי יהיו טובים ומופלגים, ללא חטא, אבל לא צלחה דרכי. טוב – אמרתי לעצמי – ישראל מאיר! כנראה שתפקידך להציל את עצמך ולתקן את ישראל מאיר. באותה שעה החלטתי להניח לכל האנשים מסביב ולהשקיע את מיטב הכוחות כדי לתקן את עצמי – להיות נקי ושלם ולעלות במעלות. והסוף ידוע, רבי ישראל מאיר זצ"ל, הכהן הגדול מראדין, הציל את עצמו והציל גם את כל העולם כולו. מה הוא לא עשה! באלו תחומים הוא לא נגע בספריו – באנשי הצבא, בכלל ישראל, בכל מקום. ה"חפץ חיים" זצ"ל, בספרים שחיבר, הציל את כלל ישראל והגביה את הדור כולו. זהו שנרמז כאן בפסוק: 'ובערת הרע מקרבך' – אם תתקן את עצמך, תשפיע על כולם, ומחמת כך – וכל ישראל ישמעו ויראו'. (יחי ראובן)

זמנך השבת
הדלקת נרות מוצאי שבת
6:52 7:51
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
8:26 ו'ית

אֵהָלֵי הַהֵלֵלָה

רבנו ה'בן איש חי' הקדוש, פסק ההלכה שלו ששיך לעשרת ימי תשובה. בהלכות ראש השנה מרן הבית יוסף כתב שאם אדם אמר "האל הקדוש" במקום "המלך הקדוש", או "מלך אוהב צדקה ומשפט" במקום "המלך המשפט" – צריך לחזור.

ה'בן איש חי' פסק שאם אמר "מלך אוהב צדקה ומשפט" – אינו חוזר. אמנם אם אמר "האל הקדוש" לכל הדעות צריך לחזור. הנה, מה יהיה בליל שבת אם השליח ציבור בברכה 'מעין שבע' אמר "האל הקדוש שאין כמוהו" במקום "המלך הקדוש שאין כמוהו" והקהל לא שמו לב ולא תיקנו אותו מיד, האם חוזר או לא חוזר? אז כל הפוסקים אומרים שכיון שהברכה של "מעין שבע" היא לא חיוב וקוראים אותה רק משום המאחרים, ולראיה גם כשיום טוב חל בשבת לא מזכירים בברכה יום טוב, סימן שזה דבר מיוחד שאין בו דין של חזרה (חזרת הש"ץ), אם היה בו דין של חזרה אז צריך היה להזכיר בו גם יום טוב. אז ממילא מה ההלכה צריכה להיות? שלא חוזר. וה'בן איש חי' פוסק שחוזר, מכיוון שעל פי דעת האר"י הקדוש ברכה מעין שבע יש בה דין של חזרה. כלומר מצד אחד, אם לא אמר "המלך המשפט", ה'בן איש חי' אומר שכיוון שהזכיר מלך, קי"ל סב"ל אפילו כנגד סברת מרן ז"ל. אבל ב"מעין שבע" אם לא אמר "המלך הקדוש", פסק ה'בן איש חי' לחזור מכיון שלא אמרינן סב"ל נגד סברת רבנו האר"י ז"ל.

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

"כי יקרא קן צפור"

מדוע חלה מצות שילוח האם בציפורים בלבד, ולא בשאר בעלי חיים? הטעם הוא שיש הבדל בין העופות לשאר בעלי החיים, בעוד שצאצאי הבהמות והחיות דומים להוריהם כבר מרגע לידתם, ומיד מכירים בהם ההורים שהם בניהם, הרי שצאצאי העופות לא נולדים בדמות עוף אלא בדמות ביצים. מכיוון שכך, טבעי הוא שהבהמות והחיות תאהבנה את צאצאיהן כבר בלידתם, כדרך ההורים שאוהבים את בניהם אהבה טבעית רגילה. לעומת זאת הציפור לא רואה מיד את הקשר בינה לבין הביצים, שלא רק שלא דומים לה, אלא אף נראים חסרי חיות. והנה עם כל זה, יושבת הציפור ודוגרת על אותם ביצים במסירות נפש, ואינה נוטשת אותם. וכידוע, דבר שמוסרים עליו את הנפש נקשרים אליו ביותר, וזה נהפך לאהבה גדולה ביותר, ומכיוון שכך גדול צערה של הציפור בשעה שנלקחים ממנה אלו שדגרה עליהם, וזו הסיבה שנבחרה היא מכל בעלי החיים למצות השילוח. (אזנים לתורה)

"מקרב אחיך תשים עליך מלך"

פירש רבנו ה'בן איש חי' זצ"ל: הנשמה הטהורה השוכנת באדם, חלק אלוך ממעל, זכה וקדושה, ורוצה בטובתו של האדם, שיקיים תורה ומצוות, יזדכך ויזכה לשכר נצחי. עליה רמז הכתוב: "מקרב אחיך תשים עליך מלך" אותה [את התורה] תמליך על עצמך, היא תנהיגך ותורה לך את דרכך. מלך- ראשי תיבות: מוח, לב וכליות. היא תשלוט על המוח החושב, על הלב המרגיש, ועל הכליות היועצות. "לא תוכל לתת עליך איש נכרי, אשר לא אחיך הוא". אל תמליך על עצמך את היצר הרע, שהוא נכרי ומתנכר, מהסיטרא האחרת, אשר ידיחך מה' ויפסידך את שכרך לנצח!

"כי תבנה בית חדש, ועשית מעקה לגגך"

פירש רבנו ה'בן איש חי' זצ"ל: אדם שהסתבך חלילה בעברות, וטימא את גופו הנמשל לביתו של הנשמה. כאשר הוא שב בתשובה, הרי זה כבניין בית חדש. מה יעשה שלא ישוב לחטוא? יבנה "מעקה", כלומר יציב לעצמו גדרים וסייגים, שימנעוהו מליפול בשנית. עוד זאת: "ולא תשים דמים בביתך". כסף מכונה בשם דמים. אל תאגור את כל הכסף לצורך גופך, אלא תקציב סכומים נאים לצדקה. שמא תאמר שמה שתתן לצדקה יחסר לך? לא ולא! דע לך, שלא יחסר לך מאומה. אם צריך היית להרוויח מאה זהובים, ונתת עשרים לצדקה- יתן לך הקב"ה מאה ועשרים. ואם לא תתנם- לא תרוויח אלא מאה. וזהו: "כי יפול הנופל ממנו". בין כך לא יהיה יותר ממה שנקצב, והנתינה לצדקה אינה מגרעת ומחסרת מאומה.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"איפה שלמה וצדק יהיה לך"

שקיעת החמה בשיפולי הרקיע החלה, העיר פראג מתכוננת לבוא השבת, יהודים ממהרים ומסיימים את ההכנות האחרונות לכבוד שבת קודש, פה ושם נראו אנשים הלבושים בגדי שבת המקדימים ללכת בניחותא לבית הכנסת. אל פונדק העיר נכנס זה עתה יהודי, אשר הגיע מעיירה סמוכה כדי לקנות סחורה בפראג, ועתה היה צריך לשבות בה. בזריזות גמר את ההכנות האחרונות לשבת, אך מוחו עבד בקדחתנות למצוא מוצא לבעייתו. הוא הגיע לעיר עם סכום כסף גדול, עשרת אלפי דינרי זהב, כדי לקנות סחורה, אך עתה חיפש מקום שיוכל לשמור את הכסף במשך השבת. לפתע נצנץ במוחו רעיון חיש מהר נטל את צרור כספו ויצא בחפזה מהפונדק לכיוון ביתו של אחד מסוחרי פראג, עמו עסק במסחר מפעם לפעם ומכיוון שהכיר את הסוחר כאדם ישר ונאמן, החליט שיפקיד בביתו את הכסף עד צאת השבת. שמח וטוב לב הלך היהודי לבית הכנסת, לאחר שנפרד מהסוחר שכספו הופקד אצלו.

מיד במוצאי שבת, עת נצצו שלושה כוכבים במרום, מיהר היהודי לביתו של הסוחר כדי לקבל חזרה את כספו. כספך? היתמם הסוחר על איזה כסף הנך סח, מתי הפקדת אצלי כסף? חשב האיש כי הסוחר חומד לו לצון, והמשיך לבקש, ולהתחנן, אנא, החזר לי בבקשה את כספי! כך ביקש שוב ושוב, אך הסוחר בעל הבית המשיך לטעון כי מעולם לא הופקד אצלו כסף.

הבין האיש כי נלכד ברשתו של רמאי, וכשנפשו מרה עליו, וליבו בוכה בקרבו, על שהפסיד את כספו, החל לצעוד חזרה לפונדק. כשהוא לא יודע מאין יבוא עזרו. לפתע התנער ובצעדים נמרצים פנה ללכת לביתו של רבי יחזקאל לנדא, רבה של העיר פראג כדי שיעזור לו, ויוכל לקבל ממנו עצה ותושיה. בקול נסער מלווה בפרצי בכי הבוקעים מעמקי ליבו סיפר האיש סיפורו לפני הרב, וסיים בבקשת עזרה. הרגיע רבי יחזקאל לנדא את האיש וביקש ממנו שיבוא לביתו בבוקר המחרת.

ואכן, מיד למחרת בבוקר התייצב האיש האורח בעיר פראג בביתו של הרב. מיד שלח רבי יחזקאל את שמשו להזמין לביתו את הסוחר המכחיש כי הופקד אצלו הכסף ואל האיש פנה הרב וביקשו להסתתר בחדר סמוך. וכך אמר אליו: כאשר תשמע שאני משוחח עם הסוחר, צא מן המסתור והכנס אל החדר בו נשב, ושם תטען את טענתך. שמע האיש בקולו של הרב ועודנו מסתתר בחדר הסמוך הופיע הסוחר בבית הרב.

רבי יחזקאל הזמינו לשבת, והחל משוחח עימו אודות מצב העוני בקהילת פראג. בקהילה שלנו אמר הרב, יש עניים מרובים הגוועים ברעב, ולצרכיהם דרושה לנו תרומה בת אלף זהובים! "מה", אלף זהובים נזדעק הסוחר,

"האם הרב רוצה ממני סכום גדול כל כך?!"

נראה כי רבנו חושב אותי לאחד מן העשירים בעיר, אך דע לך כי בשנים האחרונות הורע מצבי, רבים מחברי פשטו את הרגל, ומצבי הנוכחי הוא בכי רע, לפיכך, עתה אין ביכולתי למרות רצוני, למלא את בקשת רבינו". המשיך הרב להפציר בסוחר לתרום סכום כסף לצדקה, והסכים להוריד את הסכום כדי מחציתו, לחמש מאות זהובים. אך הסוחר עמד בסירובו וטען איני יכול לתת סכום כסף כה גדול לצדקה. הוסיף הרב לדבר אל ליבו והוריד מן הסכום, שמא יכול אתה שלוש מאות זהובים שאל? אך הסוחר לא שינה את דעתו ואמר כבוד הרב, איני יכול עתה לשלם סכום כסף לצדקה. תוך כדי שיחתם, נפתחה לפתע הדלת ואל החדר התפרץ היהודי שהסתתר בחדר הסמוך, והלה החל זועק בקול כאוב, רבי ומורי, הושיעה נא, אדם זה היושב מולך גנב את כספי וכספי אחרים, בערב שבת הפקדתי אצלו עשרת אלפים דינרי זהב. <<<

שמעתי שראש כולל

ניגש לאברך שראה שהוא

חצי שנה ישב בכולל ולא למד מילה.

ואמר לו אני חושב שאתה אדם מאד

מוכשר, חבל שלא תזכה אחרים ביכולות שלך.

אולי תהיה מלמד.

האברך ענה, אין לי יכולת לתפוס משמעת.

הציע ראש הכולל אולי תהיה סופר סת"ם.

ענה האברך, יש לי כתב גרוע מאד.

אמר הראש כולל אולי תהיה מגיה סתם.

ענה האברך, כבר עכשיו אני מגיע סתם!

שני טיפשים שוכבים על הדשא בלילה.

האחד שואל: "תגיד איזה מקום יותר קרוב לונדון,

או הירח?" עונה השני: "ברור שהירח!..."

למה אתה רואה מפה את לונדון?!"

הילד בוכה: וווווואהההה... -

האבא: למה אתה בוכה, מתוקי?

הילד: החלב נשפך לי.

האבא: אתה לא יודע שלא בוכים על

חלב שנשפך?

הילד: נכון- אבל הוא נשפך

על הטלפון שלך.

האבא: וווווואהההה...

<< אולם כשבאתי לקחת את כספי בחזרה, הכחיש הלה את הדבר וסירב למסור לי את פקדוני. אנא רבי, רחם וחוס עלי וצווה על אדם זה להשיב לי כספי, שאם לא כן, אנא אני באי"ל! הביט הרב בפני הסוחר היושב מולו ושאלו, כלום מכיר אתה את היהודי הלוה? אמנם כן, אישר הסוחר מכיר אני אותו מעסקי מסחר שפעמים התעסקתי עימו, אך זה זמן רב לא חידש קשרי המסחר בינינו, ואמש התפרץ הלה אל ביתי וצעק להחזיר לו את כספו שמעולם לא הפקיד אצלו. שמע היהודי את תשובת הסוחר החל לבכות בדמעות שלישי וצעק: גנב, שקרן, גזלן, הרי במו ידיך לקחת ממני את כספי בערב שבת, כיצד מעז את להכחיש זאת? פנה הרב אל הסוחר ואמר לו: רואה אני שלא בנקל תיפטר מן האיש הזה, אולי באמת מוטב כי תיתן לו סכום כסף, כדי שיתרצה יעזבך לנפשך וילך לדרכו? אכן, הרב צודק, ודבר חכם הוא זה, מוכן אני לתת לו מאה זהובים ובלבד שינחני לנפשי! רבי, הפקדתי אצלו עשרת אלפים דינרי זהב וכיצד זה הוא רוצה להחזיר לי רק מאה זהובים, לא, איני יכול, עליו להחזיר לי כל כספי בשלמות! אמר הרב לסוחר, אדם זה נטפל אליך על לא עוול בכפיך – כטענתך, שמא כדאי להגדיל את הסכום ולהיפטר מטרדן זה, תן לו שלוש מאות זהובים ובודאי יתרצה למתנתך. מסכים אני הזדרז הסוחר לאומר לרב, אתן לו לחצוף זה שלוש מאות זהובים ובלבד שיפסיק להטיל בי חשדות שווא. שוב נשמעו זעקות שבר מכוון עמידתו של היהודי, לא, זעק ברוב ייאוש, עשרת אלפים דינרים ולא זהוב אחד פחות! כלום אינך מסתפק במתנה מכובדת של שלוש מאות זהוב פנה הרב אל האיש? כבוד הרב, איני חפץ במתנות ולא בנדבות יבב האיש בשארית כוחותיו, רוצה אני את המגיע לי עשרת אלפים דינרים שלי בשלמותם! מדוע צועק אתה, שאל הרב את היהודי, ובפנותו לסוחר הוסיף במהירות, תן לו חמש מאות זהובים, וכך תפטר ממנו לצמיתות, ותשכח מכל העניין. מסכים אני השיב הסוחר, וכבר שלף את ארנקו כדי למנות את הסכום הדרוש לגרש את הטרדן הצועק. כשראה רבי יחזקאל לנדא באיזו מהירות שלף את ארנקו והחל לספור את הכסף, קם ממקומו ובקול רועם פנה אל הסוחר: החזר ליהודי מיד את כספו! החזר את פיקדונו! עתה ברור לי לחלוטין כי אדם זה הפקיד אצלך את כספו. הן לפני היכנסו בקשתי ממך סכום כסף לצדקה בסכום זהה, וסירבת, וטענתך היתה כי מצבך הכספי גרוע ואינך יכול לתרום לצדקה. ולפתע פתאום מוכן אתה בחפץ לב לתת סכום זה, סכום כה גדול לאדם זר, שלדבריך מכיר אתה אותו, אך במעט ואינך חייב לו אף פרוטה שחוקה? אכן, גזלן אתה הודה על האמת, השב את הפיקדון בשלמות! לשמע גערתו של הרב חוורו פניו של הסוחר ואכן, הודה בדבר הפיקדון והזדרז להשיב ליהודי את כספו בשלמות. (613 סיפורים על תרי"ג)

**לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.**

**סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו**

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קריית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 18:40

**בית הכנסת
"יעולי בבל"**
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

**תפילות בימי חול: שחרית - 7:30
מנחה - 18:45 ערבית - 19:35**

שיעורי תורה שעה לפני מנחה
יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת
הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א

**יום ג' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ה' - הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' - הרב רפאל עגבי שליט"א
בשעה 20:30**

תפילות שבת קודש:
(מנין פלג - שה"ש - 17:30 מנחה - 17:45)
שיר השירים - 18:30 מנחה - 18:45
קבלת שבת - 19:05
**שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30
מנחה ב' - 18:30 ערבית - 19:35**

שיעורי תורה בשבת:
הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) 18:45
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

חדש!! ערב שבת
מנחה וקבלת שבת
בפלג --- 17:45

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00